

Република Македонија
Министерство за финансии

КВАРТАЛЕН ЕКОНОМСКИ ИЗВЕШТАЈ
К-3-2016

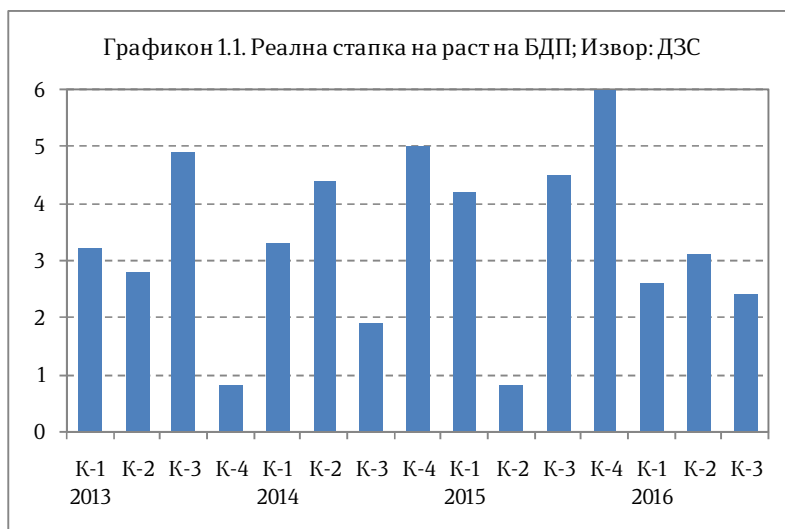
Резиме

- **БДП** во К-3-2016 во однос на истиот квартал во 2015 година забележа **реален раст** од 2,4%, што се должи на растот на извозот и приватната потрошувачка;
- **Бројот на вработени** во К-3-2016 е повисок за 2,3% во однос на истиот квартал во 2015 година. **Бројот на невработени** се намали за 8,7%, што резултираше со намалување на **стапката на невработеност** во К-3-2016 на 23,4%;
- **Стапката на инфлација** во К-3-2016, мерена според Индексот на трошоци на живот, изнесува -0,1% на годишна основа;
- Просечната **брuto-плата** во К-3-2016 изнесува 32.756 денари и бележи раст од 1,7% на номинална основа, односно раст од 1,8% на реална основа, споредено со бруто-платата во К-3-2015;
- Вкупните **буџетски приходи** во К-3-2016 се повисоки за 11,4%, а вкупните **буџетски расходи** за 5,2% споредено со истиот квартал во 2015 година;
- Вкупниот **депозитен потенцијал** на банките во К-3-2016 се зголеми за 2,3% на квартална основа;
- **Кредитната активност** на банките кон недржавниот сектор во К-3-2016 бележи раст од 0,2% на квартално ниво;
- **Македонскиот берзански индекс МБИ-10** во септември 2016 година се зголеми за 14,5% во однос на јуни 2016 година. Вкупниот промет остварен на берзата во К-3-2016 регистрираше пад од 24,2% споредено со претходниот квартал;
- Во К-3-2016 е забележан раст на **извозот** од 10,4% и на **увозот** од 10,1% на годишна основа, со што вкупната **надворешно-трговска размена** изразена во евра забележа раст од 10,2%;

1. Макроекономски трендови и реален сектор

БДП во К-3-2016 во однос на истиот квартал во 2015 година забележа реален раст од 2,4%¹, со што растот на БДП во првите три квартали од 2016 година изнесува 2,7%. Номиналниот раст на БДП во К-3-2016 изнесува 9,9% на годишна основа, со што БДП дефлаторот изнесува 7,3%.

Анализирано според производната страна на БДП, во К-3-2016 позитивни остварувања забележаа повеќе дејности. Економскиот раст е придвижен од Градежништвото, што

забележа раст од 10,3%. Земјоделството продолжи со поволните движења во К-3-2016 и забележа раст од 4,9%. Индустијата забележа раст од 2,1%, поддржана од зголеменото производство во Преработувачката индустрија од 1,1%.

Услужниот сектор во К-3-2016 забележа раст од 1,4%, во чии рамки најголем придонес кон економскиот раст има секторот Стручни, научни, технички и административни дејности, кој забележа раст од 10,9%, следен од секторите: Информации и комуникации (5,6%), Финансиски и дејности на осигурување (3,5%), Трговија, транспорт и угостителство (0,4%) и Уметност, забава, рекреација и останати услужни дејности (1%). Пад забележаа секторите Дејности во врска со недвижен имот (1,9%) и Јавна управа и одбрана, образование и здравство (0,1%).

Согласно месечните податоци за индустриското производство, во К-3-2016 **индустијата** забележа раст од 5,0%, кој се должи на остварените позитивни движења кај: производство на моторни возила (98,6%), производство на компјутерски, електронски и оптички производи (61,7%), преработка на дрво и производи од дрво и плута (50,7%), производство на електрична опрема (33,6%), производство на машини и уреди (27,8%), производство на производи од гума и пластични маси (22,3%), производство на основни фармацевтски производи и препарати (18,2%), производство на други неметални минерални производи (15,8%), поправка и инсталирање машини и опрема (15,3%), производство на мебел (13,3%), производство на текстил (13,2%), снабдување со електрична енергија и гас (12,6%),

¹ Државниот завод за статистика истовремено направи ревизија на стапките на реален раст на БДП за претходните квартали (вклучително и за 2015 година). Така, растот на БДП за К-1-2016 е ревидиран на 2,6% од 2,0% претходно, а растот за К-2-2016 е ревидиран на 3,1% од 2,2% претходно.

производство на хартија и производи од хартија (5,5%) и останата производствена индустрија (13,1%). Оттука, позитивен годишен раст е регистриран кај 14 гранки, кои сочинуваат 43,9% од индустриското производство.

Пад во индустријата е остварен кај: производство на

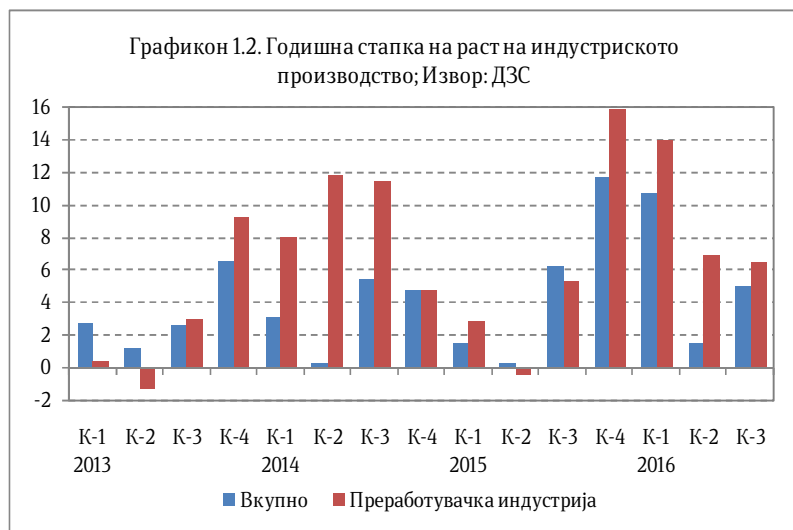
хемикалии и хемиски производи (29,2%), производство на фабрикувани метални производи (17,9%), производство на останата опрема за транспорт (14,9%), вадење јаглен и лигнит (13,5%), производство на облека (10,2%), производство на кожа (9,2%), производство на прехранбени производи (8,4%), производство на метали (6,5%), производство на тутунски производи (5,6%), печатење и продукција на снимени медиуми (3,9%), вадење руди на метал (3,3%), производство на пијалаци (1,8%) и вадење други руди и камен (0,3%).

Анализирано според [расходната страна на БДП](#), економскиот раст во К-3-2016 се должи на растот на извозот и приватната потрошувачка. Извозот на стоки и услуги забележа реален раст од 15,6%, главно како резултат на растот на извозот на капацитетите во слободните економски зони, во услови на поволни движења на надворешната побарувачка, односно солиден раст на економската активност во ЕУ, како најзначајна дестинација за пласман на македонските производи. Увозот на стоки и услуги порасна за 13,3% на реална основа.

Финалната потрошувачка во К-3-2016 забележа реален раст од 4,4%, како резултат на растот на приватната потрошувачка од 5,6%, што во најголем дел се должи на растот на расположливиот доход на домаќинствата, во услови на раст на вработеноста и платите. Јавната потрошувачка забележа пад од 0,4% на реална основа, како резултат на намалените буџетски расходи за стоки и услуги.

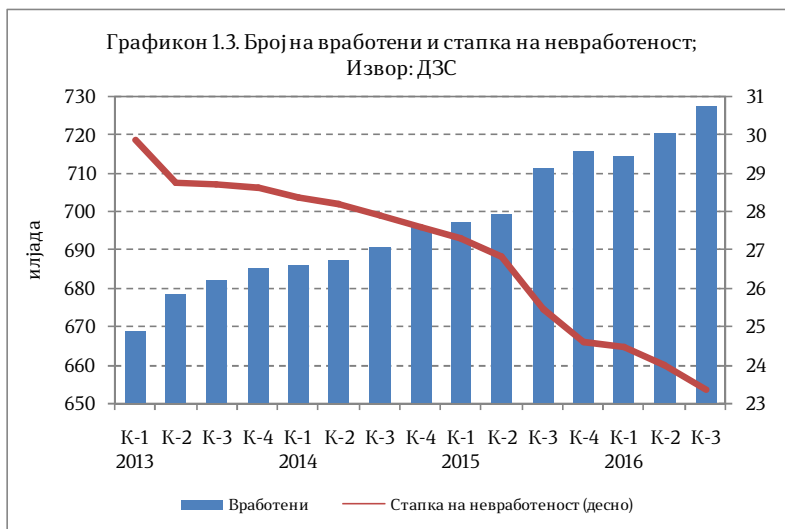
Бруто-инвестициите во К-3-2016 забележаа пад од 4% на реална основа, и покрај растот на градежната активност во земјата и зголемените буџетски капитални расходи, како индикативни показатели за инвестициите во основни средства.

Позитивните движења на [пазарот на трудот](#) продолжија и во К-3-2016. Според Анкетата на работна сила, бројот на вработени е повисок за 2,3% во однос на истиот квартал во 2015 година. Растот на вработеноста е придружен со пад на бројот на

невработени, кој на годишна основа е намален за 8,7%. Бројот на активно население забележа пад од 0,5%.

Ваквите движења на пазарот на работна сила предизвикаа стапката на невработеност во К-3-2016 да се намали на 23,4%, односно за 2,1 процентен поен (п.п.) споредено со истиот квартал претходната година, а во однос на претходниот квартал таа е пониска за 0,6 п.п.. Стапката на вработеност во К-3-2016

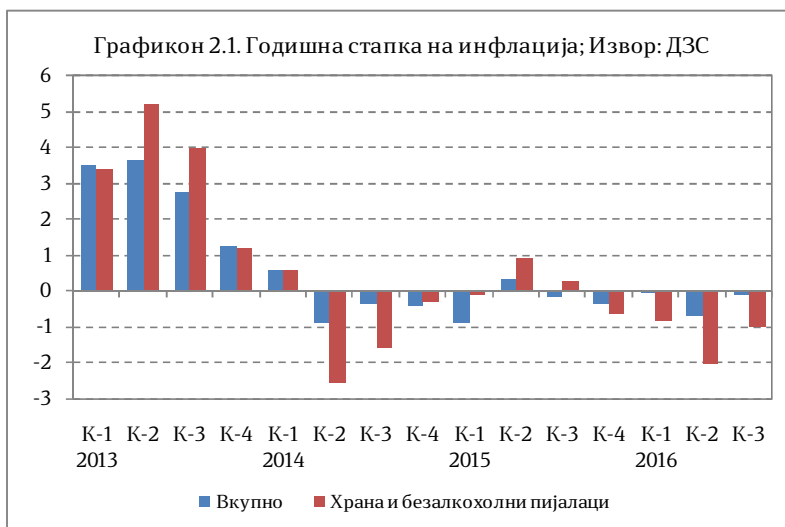

изнесува 43,4% и во однос на истиот квартал во 2015 година е повисока за 1 п.п.. Активното население претставува 56,6% од вкупното работоспособно население, што е намалено за 0,3 п.п. во споредба со истиот квартал во 2015 година.

2. Цени, плати и продуктивност

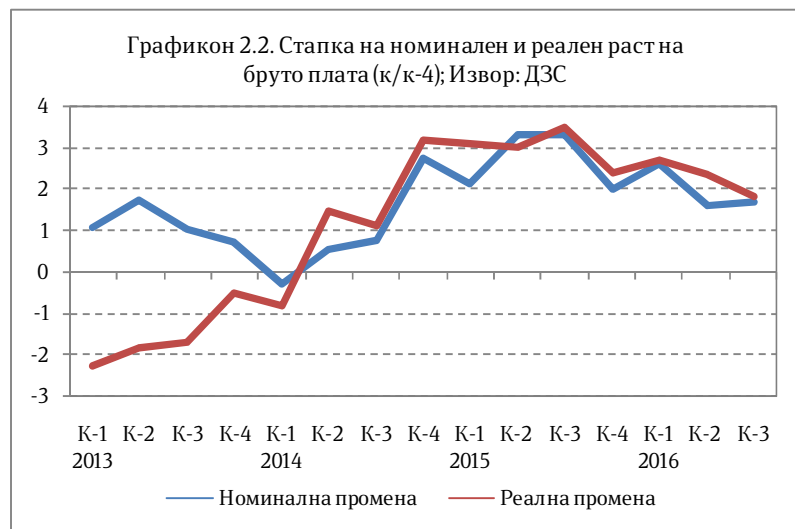
Инфлацијата, мерена според Индексот на трошоци на живот, во К-3-2016 забележа пад од 0,1% во однос на истиот квартал во 2015 година, по падот од 0,7% забележан во претходниот квартал. Падот на потрошувачките цени во К-3-2016 е резултат на намалените цени во категориите: Транспорт од 2,4%, Здравје од 1,1%, Храна и безалкохолни пијалаци од 1,0%, Домување, вода, електрика, гас и други горива од 0,3% и Останати стоки и услуги од 0,5%. Највисок раст на цените во К-3-2016 е регистриран во категоријата Алкохолни пијалаци, тутун и наркотици од 4,8%, следен од категориите: Мебел, покуќнина и одржување на покуќнината од 2,8%, Комуникации од 1,5%, Облека и обувки од 1,4%, Рекреација и култура од 1,1%, Образование од 0,4% и Ресторани и хотели од 0,3%.

Цените на мало во К-3-2016 споредено со истиот квартал во 2015 година

останаа непроменети, по падот од 0,8% забележан во претходниот квартал. Цените на стоките во К-3-2016 забележаа пад од 0,5%, додека цените на услугите забележаа зголемување од 0,8% споредено со истиот квартал претходната година. Во рамки на категоријата Стоки, цените на земјоделските производи се намалени за 3,5%, а на индустриските производи за 0,2%. Намалените цени на индустриските производи се резултат на пониските цени на непрехранбените индустриски производи од 0,7% и прехранбените индустриски производи од 0,4%, а кај останатите групи производи е забележано зголемување на цените. Така, малопродажната цена на тутунот е повисока за 6,1%, а на пијалаците за 0,2%.

Просечната месечна **нето-плата** во К-3-2016 изнесува 22.273 денари и е за 1,6% повисока на номинална основа споредено со истиот квартал 2015 година. На реална основа, нето-платата регистрира зголемување од 1,7%. Просечната месечна **брuto-плата** изнесува 32.756 денари и бележи раст од 1,7% на номинална основа, односно раст од 1,8% на реална основа.

Продуктивноста на трудот во К-3-2016 е непроменета, имајќи предвид дека економската активност и бројот на вработени во економијата бележат скоро идентичен раст.

3. Фискален сектор

Во третиот квартал од 2016 година беше забележано повисоко остварување на вкупните буџетски приходи за 11,4% во однос на истиот квартал 2015 година, придружено со позабавено зголемување на вкупните буџетски расходи, кои се повисоки за 5,2%. Ова придонесе **дефицитот на консолидираниот Буџет** во К-3-2016 да изнесува 2.149 милиони денари или 1,4% од реализираниот БДП за овој квартал (дефицитот на Централниот буџет изнесуваше 2.322 милиона денари, односно 1,5% од кварталниот БДП).

Вкупните **буџетски приходи** забележаа учество од 27,9% од реализираниот квартален БДП и се повисоки за 11,4% споредено со истиот квартал 2015 година, што се должи на повисокото остварување на даночните приходи за 13,9%, повисоките придонеси за 5,8%, како и повисока реализација на неданочните

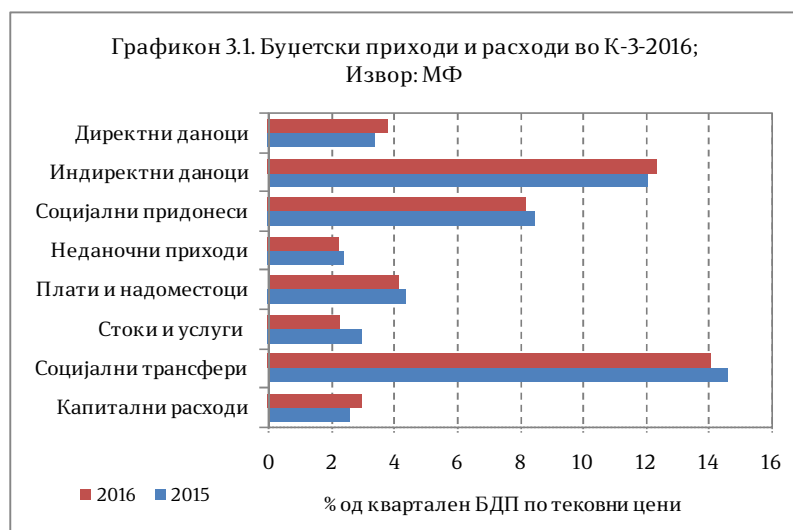
приходи за 3,4%. Притоа, кај даночните приходи беше забележана повисока наплата кај акцизите, данокот на додадена вредност, царинските давачки, персоналниот данок и данокот на добивка, додека кај приходите од други даноци беше реализирана пониска наплата.

Кај индиректните даноци приходите од ДДВ доминираат и претставуваат 45,0% од вкупните даночни приходи и во К-3-2016 се повисоки за 5,0% споредено со истиот квартал минатата година. Во структурата на данокот на додадена вредност најголемо е учеството на ДДВ при увоз, по што следи ДДВ од прометот во земјата.

Приходите од акцизи се повисоки за 27,3% споредено со истиот квартал 2015 година, додека приходите од царини се зголемени за 8,7%.

Во рамки на директните даноци, кај персоналниот данок на доход е забележано зголемување од 17,2%, додека приходите од данокот на добивка се повисоки за 28,5% во однос на истиот квартал претходната година, при што треба да се има предвид дека зголемените приходи од овој данок главно се резултат на зголемувањето на доплатите по даночни биланси, како и наплатите по основ на месечни аконтации.

Гледано од аспект на структурното учество во БДП, приходите од директни даноци на годишна основа го зголемија своето учество во БДП за 0,4 п.п. (3,8% од кварталниот БДП), а учеството на приходите од индиректни даноци во БДП е зголемено за 0,2 п.п., односно изнесува 12,3% од БДП во К-3-2016.

Индиректните даноци во третиот квартал од 2016 година забележуваат зголемување од 12,1%, а зголемувањето кај директните даноци изнесува 21,7% во однос на К-3-2015.

Наплатата на социјалните придонеси беше повисока за 5,8%, при што зголемување на наплатата беше забележано кај сите придонеси, односно кај придонесите за пензиско и инвалидско осигурување од 5,8%, кај придонесите за здравствено осигурување од 5,7% и кај придонесите за вработување од 6,6%. Неданочните приходи, кои претставуваа 2,3% од кварталниот БДП, беа реализирани за 3,4% повеќе во однос на истиот квартал во 2015 година.

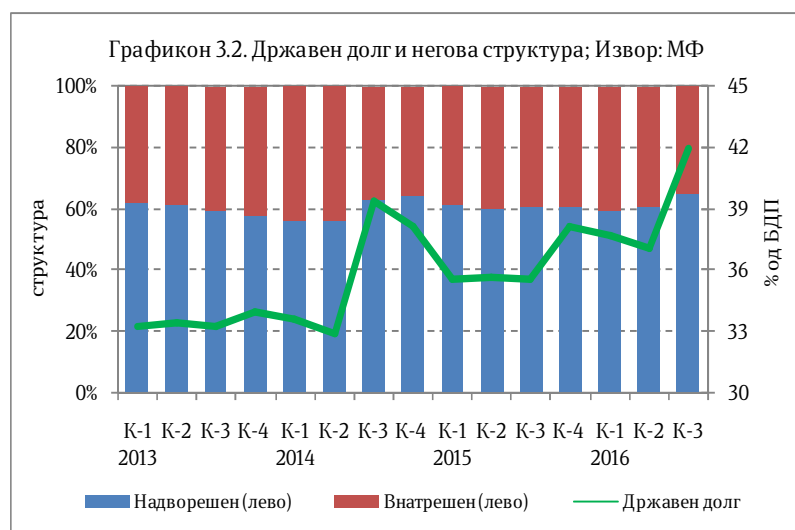
Капиталните приходи, во кои спаѓаат приходите од закуп на градежно земјиште, продажба на станови, како и приходи од дивиденди, во К-3-2016 беа за 2,4 пати повисоки на годишна основа. Споредено со К-3-2015, приходите по основ на донации од странство се повисоки за 15,3%.

Вкупните **буџетски расходи** во К-3-2016, со учество од 29,3% во кварталниот БДП, забележаа повисока реализација за 5,2% споредено со истиот квартал во 2015 година. Тековните расходи, што претставуваа 26,3% од кварталниот БДП, забележаа учество од 89,7% во вкупните расходи и беа реализирани за 3,3% повеќе на годишна основа. Во рамки на тековните расходи, расходите за стоки и услуги беа реализирани за 16,0% помалку, а кај расходите за плати и надоместоци беше забележано зголемување од 4,3% во однос на истиот квартал во 2015 година. Средствата за трансфери, што учествуваа со 62,4% во вкупните расходи, беа реализирани за 6,4% повеќе во споредба со истиот квартал 2015 година. Социјалните трансфери забележаа раст од 6,1% и учествуваа со 48,1% во вкупните расходи. Трансферите кон Фондот за пензиско и инвалидско осигурување, што зафаќаат најголем дел од социјалните трансфери, се зголемија за 7,2% и забележаа учество од 29,2% во вкупните расходи. Учеството на категоријата други трансфери, кои ги вклучуваат трансферите кон единиците на локалната самоуправа, во вкупните расходи изнесува 13,7%, односно забележаа зголемување од 8,3% споредено со истиот квартал во 2015 година. Блок и наменските дотации кон единиците за локална самоуправа забележаа зголемување од 2,2%, а субвенциите и трансферите беа реализирани за 20,9% повеќе.

Расходите за каматни плаќања беа намалени за 0,4% на годишна основа, при што расходите по камати на домашен долг забележаа намалување од 3,8%, а каматните расходи за странскиот долг се зголемени за 0,7%.

Капиталните расходи што претставуваа 3,0% од кварталниот БДП се повисоки за 26,2% споредено со истиот квартал во 2015 година и остварија учество од 10,3% во вкупните расходи.

Вкупниот **државен долг** на крајот на К-3-2016 изнесуваше 41,9% од БДП и забележа зголемување на своето учество во БДП за 4,9 п.п. во однос на К-2-2016, што се должи на јулското задолжување на државата на меѓународниот пазар на капитал преку емисија на еврообврзница. Учеството

на надворешниот долг во вкупниот државен долг, во однос на К-2-2016, беше зголемено за 4,4 п.п. и изнесуваше 64,9% од вкупниот државен долг. Учеството на внатрешниот долг беше намалено на 35,1% од вкупниот државен долг.

4. Монетарно-финансиски движења

Во третиот квартал од 2016 година, Народна банка на Република Македонија ја задржа основната каматна стапка на ниво од 4%, откако во К-2-2016 истата ја зголеми за 0,75 п.п.. Каматната стапка на расположливите депозити на 7 дена во септември 2016 година изнесуваше 0,5% и во споредба со претходниот квартал остана непроменета.

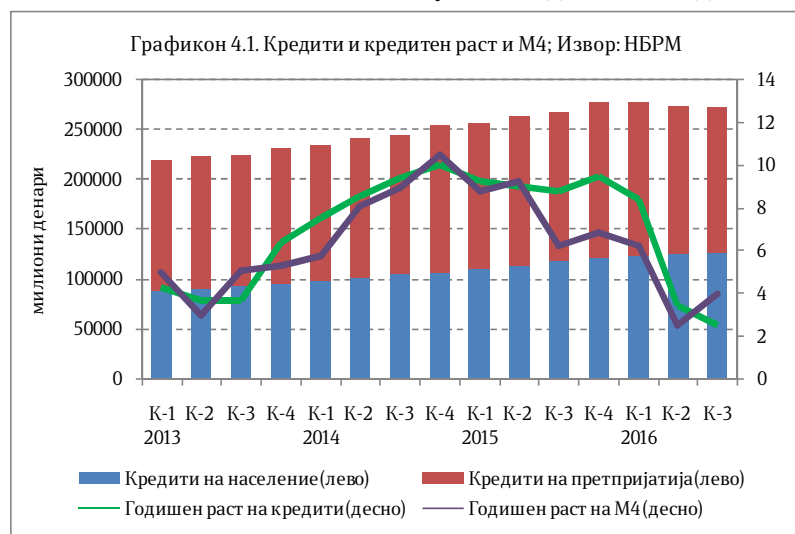
Примарните пари² во К-3-2016 регистрираа раст на квартална основа од 1,4% (во претходниот квартал беше регистриран раст од 3%), како резултат на зголемувањето на вкупната ликвидност на банките и готовите пари во оптек за 1,5% и 1,3%, соодветно. Во однос на К-3-2015, примарните пари се зголемија за 6,2% (во К-2-2016 беше регистриран раст од 9,5%), во услови на раст на готовите пари во оптек од 7,9% и раст на вкупната ликвидност на банките од 4,6%.

Во К-3-2016 најтесната парична маса **M1** забележа зголемување од 4,2% во однос на претходниот квартал.

Монетарниот агрегат M2 забележа раст од 2,1%, а најширокиот **монетарен агрегат M4** се зголеми за 2,2%.

Вкупниот депозитен потенцијал³ на банките во К-3-2016 се зголеми за 2,3% на квартална основа, за разлика од претходниот квартал кога депозитниот потенцијал

се намали за 2,9%. Анализирano по сектори, депозитите на претпријатијата и домаќинствата се зголемија за 3,6% и 1,8%, соодветно. Од аспект на валутата, споредено со претходниот квартал денарските депозити се зголемија за 2,1%, а девизните депозити регистрираа раст од 2,6%. Степенот на евроизација е зголемен за 0,1 п.п. во споредба со претходниот квартал, односно изнесува 42,1%, мерено преку учеството на девизните депозити во вкупниот депозитен потенцијал.

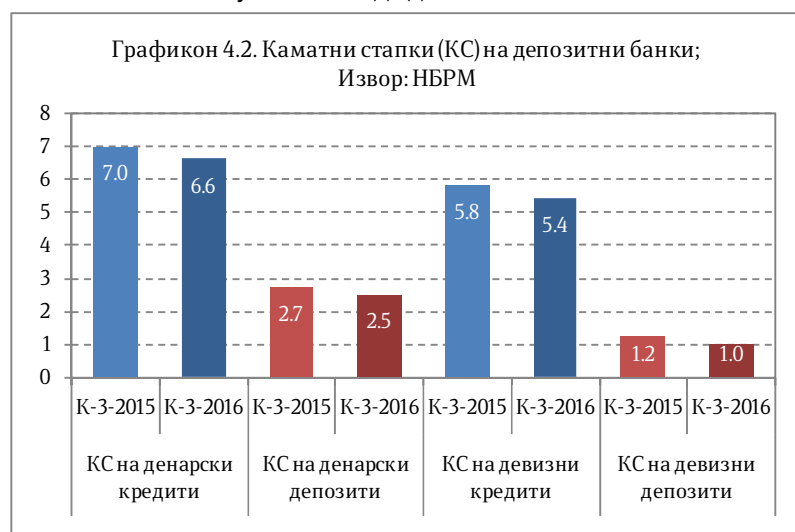
² Ги вклучува готовите пари во оптек (вклучително и готовината во благајната на банките), задолжителната резерва во денари и во девизи и вишокот ликвидни средства над обврската за задолжителна резерва (во денари).

³ Депозитите вклучуваат и пресметана камата.

Според рочноста, учеството на долгорочните депозити во вкупниот депозитен потенцијал во К-3-2016, споредено со претходниот квартал, се зголеми и изнесува 27,5% (во К-2-2016 изнесуваше 27,4%), како резултат на зголемувањето на долгорочните депозити за 2,7% во однос на претходниот квартал. Краткорочните депозити во анализираниот период забележаа зголемување од 0,7%.

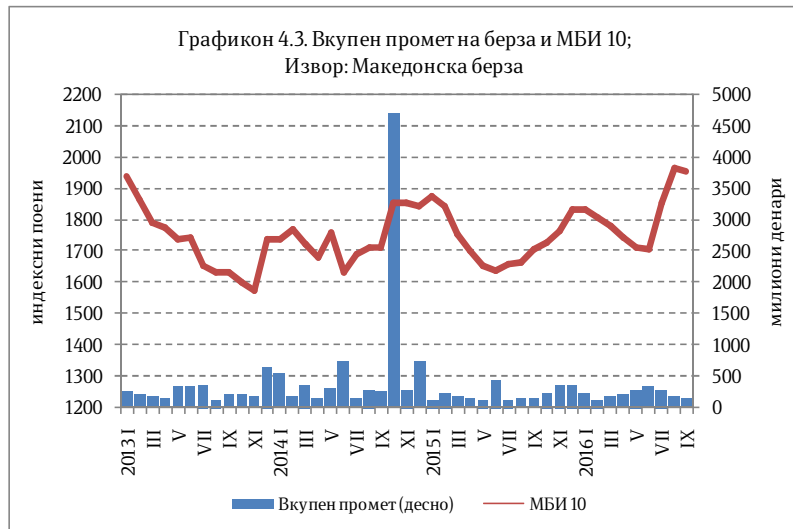
Кредитната активност на банките кон недржавниот сектор во К-3-2016 забележа квартално зголемување од 0,2% (наспроти падот од 2% во претходниот квартал), во услови на раст на кредитите кон домаќинствата од 1,9%, додека кредитите кон приватните претпријатија се намалија за 0,9%. Од валутен аспект, денарските кредити во К-3-2016, споредено со претходниот квартал, се зголемија за 0,7%, а девизните кредити регистрираа намалување од 1,6%. Според рочноста, долгорочните кредити во К-3-2016 во однос на претходниот квартал бележат раст од 1,3%, а краткорочните кредити се намалија за 2,1%.

Каматната стапка на денарските кредити во К-3-2016 изнесува 6,6% и е непроменета во споредба со претходниот квартал. Каматната стапка на девизните кредити во К-3-2016 изнесува 5,4% и е намалена за 0,1 п.п. во однос на претходниот квартал. Каматната стапка на денарските депозити во К-3-2016 остана непроменета на квартална основа и изнесува 2,5%, додека каматната стапка кај девизните депозити забележа намалување од 0,1 п.п. и изнесува 1,0%. Каматната стапка на новоодобрените денарски кредити во К-3-2016 изнесува 6%, а на новоодобрените девизни кредити 5,1%. Каматните стапки на новопримените денарски и девизни депозити изнесуваат 1,7% и 1,1%, соодветно.

На **пазарот на капитал** во К-3-2016 се забележа пад на вкупниот промет на берзата за 24,2% во споредба со претходниот квартал, што се должи на намалениот промет на класичното тргување за 22,3% и намалениот промет од блок трансакциите за 26%. Во однос на истиот квартал претходната година, вкупниот промет забележа раст од 49,7%, во услови на зголемување на прометот од блок трансакциите за 3,4 пати, а раст од 27,5% регистрираше и прометот од класичното тргување.

Македонскиот берзански индекс МБИ-10, како агрегатен показател на берзанските движења, на крајот на третиот квартал изнесуваше 1.954,4 индексни поени, што претставува раст од 14,5% во однос на јуни 2016 година, додека во однос на септември 2015 година индексот е повисок за 14,7%.

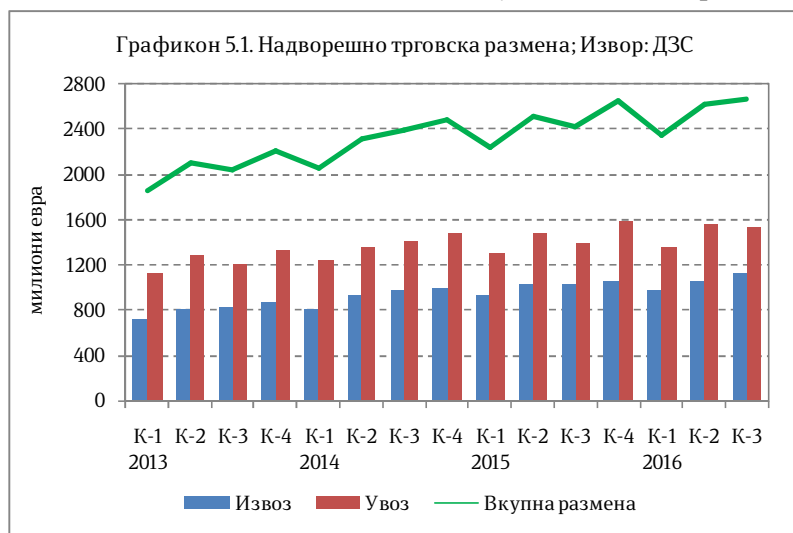

5. Надворешен сектор

5.1. Надворешно-трговска размена

Според податоците на Државниот завод за статистика, вкупната надворешно-трговска размена со странство во К-3-2016 изнесува 2.673 милиони евра и бележи раст од 10,2% во однос на истиот квартал 2015 година.

Извозот на стоки во К-3-2016 изнесува 1.138,5 милиони евра и во однос на К-3-2015 бележи раст од 10,4%, а во однос на претходниот квартал раст од 7,8%.

Анализирано по сектори на СМТК (Стандардна меѓународна трговска класификација), позитивни движења во извозот во К-3-2016 во однос на истиот квартал минатата година се забележуваат кај:

- о машини и транспортни уреди за 18,9% (во чии рамки раст забележаа категориите: електрични машини, апарати и делови за 26,7% или 26,5 милиони евра; друмски возила за 57,1% или 12,6 милиони евра и индустриски машини и делови за 8,7% или 11,3 милиони евра);

- хемиски производи за 12,3% (хемиски материи и производи за 13,7% или 25,6 милиони евра);
- пијалаци и тутун за 56,4% (тутун и производи од тутун за 65,2% или 22 милиона евра);
- разни готови производи за 4% (мебел и негови делови, постелнина, душеци и слично за 14% или 4,2 милиона евра);
- суровини освен гориво за 8,7% (метална руда и отпадоци од метал за 10,5% или 3,5 милиони евра);
- минерални горива и мазива за 24,1% (нафта и производи од нафта за 29,7% или 3 милиони евра).

Од друга страна, негативни движења во извозот се забележуваат кај:

- производи класирани по материјалот за 4,3% (во чии рамки категоријата железо и челик забележа пад од 10,4% или 13,3 милиони евра);
- производи за храна за 2,9% (овошје и зеленчук за 5,7% или 2,9 милиони евра).

Гледано по економска намена, во К-3-2016, најголемо учество во извозот има категоријата стоки за индустриски набавки (46,9%), по која следуваат: стоки за широка потрошувачка (16,4%), производи за инвестиции без транспортна опрема (14,8%), транспортна опрема (11,8%), храна и пијалаци (8,9%) и горива и мазива (1,1%).

Увозот на стоки во К-3-2016 изнесува 1.534,5 милиони евра и е зголемен за 10,1% во однос на К-3-2015 година, додека во однос на претходниот квартал е бележи пад од 1,5%.

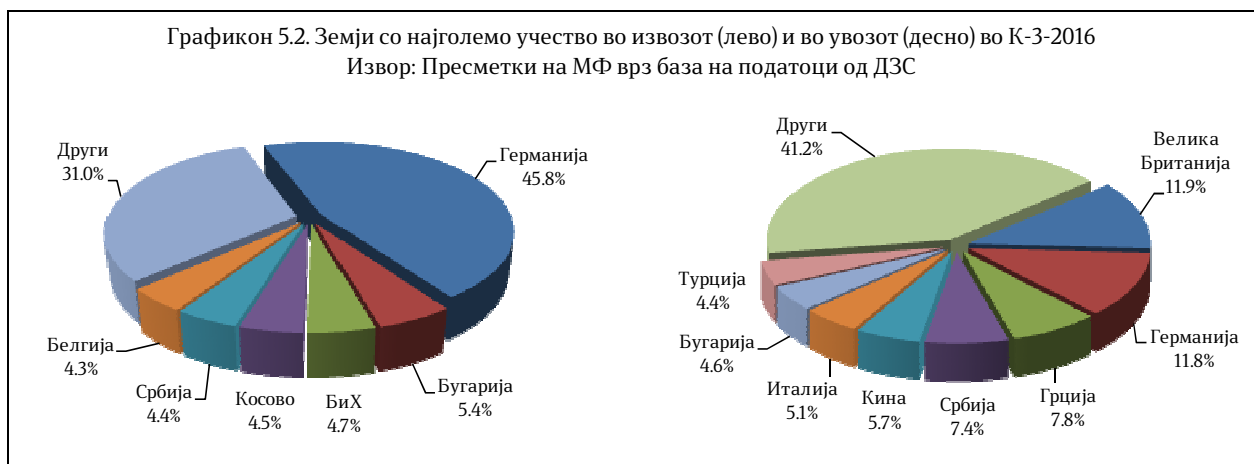
Анализирано по сектори на СМТК, позитивно придвижување на увозот во К-3-2016 во однос на К-3-2015 се забележува кај:

- производи класирани по материјалот за 21% (во чии рамки раст забележаа категориите: обоени метали за 40,3% или 64,5 милиони евра; железо и челик за 23,4% или 16,3 милиони евра и изработки од неметални минерали за 18,9% или 13,7 милиони евра);
- машини и транспортни уреди за 14,1% (електрични машини, апарати и делови за 21,2% или 18,7 милиони евра и друмски возила за 11,2% или 7,4 милиони евра);
- хемиски производи за 6,1% (хемиски материи и производи за 31% или 9,4 милиони евра);
- разни готови производи за 15,3% (мебел и негови делови, постелнина, душеци и слично за 32,9% или 3,3 милиони евра; облека за 15,4% или 2,6 милиони евра и професионални, научни и контролни инструменти и апарати за 16,4% или 2,1 милион евра);
- пијалаци и тутун за 35,4% (тутун и производи од тутун за 72,9% или 5,2 милиона евра).

Негативно придвижување на увозот се забележува кај:

- суровини освен гориво за 36,8% (во чии рамки пад бележи категоријата метална руда и отпадоци од метал за 58,5% или 16,6 милиони евра);
- минерални горива и мазива за 9,8% (нафта и производи од нафта за 9,2% или 10,5 милиони евра и електрична енергија за 26,4% или 7 милиони евра);
- производи за храна за 0,3% (жита и преработки од жита за 21,3% или 4,5 милиони евра; добиточна храна за 32,9% или 2,7 милиони евра и месо и преработки од месо за 5,7% или 2 милиона евра).

Гледано по економска намена, најголемо учество во увозот во К-3-2016 има категоријата стоки за индустриски набавки (50,6%), по која следуваат: производи за инвестиции без транспортна опрема (13,2%), стоки за широка потрошувачка (10,8%), храна и пијалаци (10,2%), горива и мазива (8,9%) и транспортна опрема (6,2%).

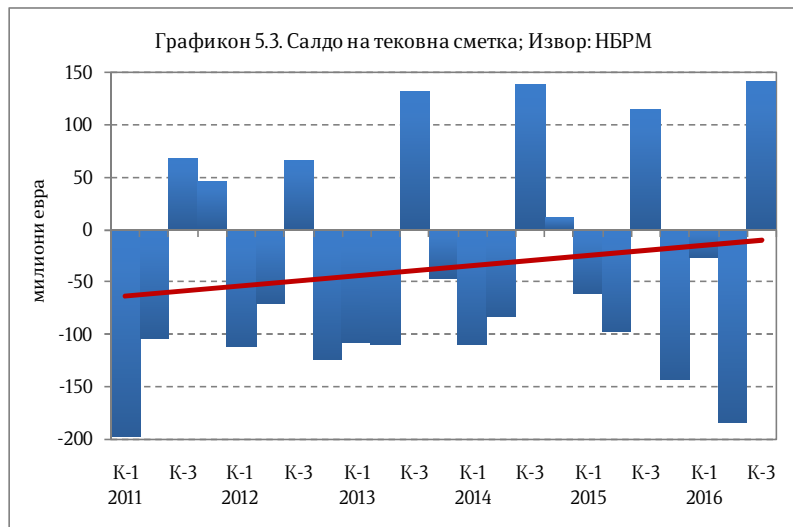
Надворешно-трговската размена на Македонија со Европската унија (ЕУ 28) во К-3-2016 е зголемена за 13,9% во однос на К-3-2015, со што учеството на размената со оваа интеграција во вкупната надворешно-трговска размена изнесува 69,7% и е зголемено за 2 п.п. споредено со третиот квартал во 2015 година. Притоа, во К-3-2016 извозот на стоки учествува со 79,4%, а увозот на стоки со 62,6%.

5.2. Платен биланс

Според податоците од Народна банка на Република Македонија, во К-3-2016 **тековната сметка** на билансот на плаќања оствари суфицит од 140,9 милиони евра, односно 5,5% од кварталниот БДП, наспроти суфицитот од 4,9% од БДП забележан истиот квартал минатата година.

Анализирано на годишна основа, суфицитот на тековната сметка во К-3-2016 е зголемен за 23,2% (26,6 милиони евра), што се должи на зголемените приливи на сметката на секундарен доход за 4,4%, подобреното салдо на сметката на услуги за 5,2%, како и благо стеснување на дефицитот на сметката на стоки (за 0,5%). Спротивно влијание имаше пролабчувањето на дефицитот на сметката на примарен доход за 5,1%.

Во К-3-2016, во услови на поголем раст на извозот од увозот на стоки, **трговскиот дефицит** на годишно ниво забележа стеснување за 2,3 милиони евра и изнесува 16,3% од кварталниот БДП, кој е за 1,7 п.п. понизок од дефицитот остварен во истиот квартал на 2015 година.

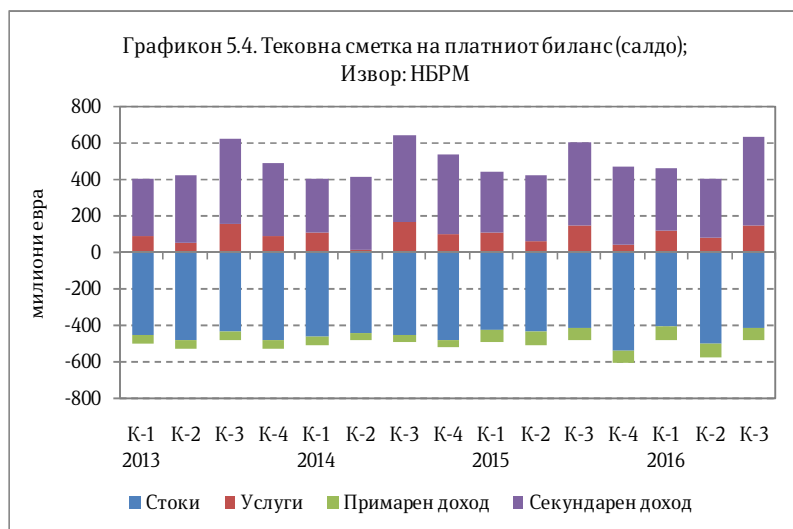

Суфицитот на **сметката на услуги** во К-3-2016 изнесува 146,2 милиона евра и во однос на истиот квартал од минатата година е зголемен за 7,2 милиона евра или за 5,2%.

Трговската отвореност на Република Македонија во К-3-2016, во однос на истиот квартал во 2015 година е зголемена за 2,8 п.п. и изнесува 114,9% од кварталниот БДП.

Сметката на **примарен доход** во К-3-2016 забележа дефицит од 73,4 милиони евра и на годишно ниво забележа продлабочување за 3,6 милиони евра или за 5,1%, што се должи на зголемениот нето-одлив на доход од инвестиции (4,3%) споредено со истиот квартал минатата година.

Суфицитот на сметката на **секундарен доход** во К-3-2016 изнесува 484,6 милиони евра и е зголемен за 20,6 милиони евра на годишно ниво. Растот се должи на зголемувањето на

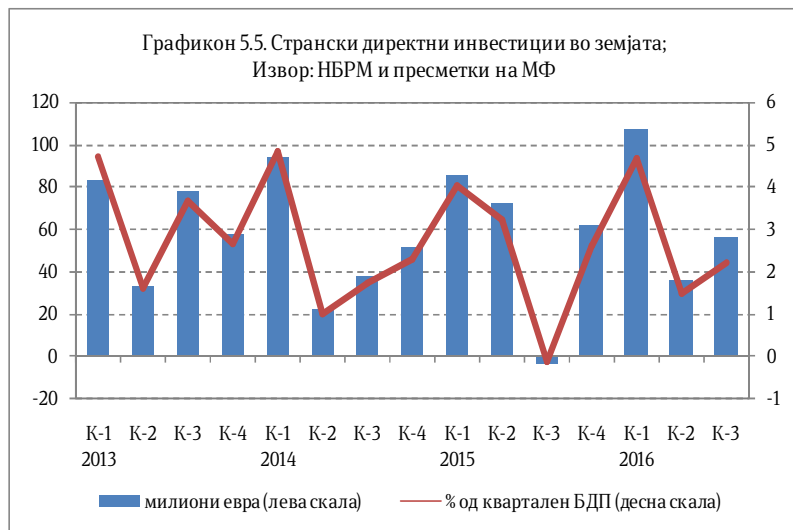

на приватните и на официјалните нето-трансфери, и тоа приватните трансфери се зголемени за 17,8 милиони евра, кои во сметката на секундарен доход учествуваат со 98,9%, а официјалните за 2,8 милиони евра.

Салдото на **капиталната сметка** во К-3-2016 изнесува 5 милиони евра и во однос на истиот квартал лани е зголемено за 2,3 пати, што се должи на зголемениот прилив на приватни капитални трансфери.

Нето-кредитирањето на земјата во К-3-2016 изнесува 145,9 милиони евра и на годишно ниво е зголемено за 29,4 милиони евра.

Странските директни инвестиции (СДИ) во земјата во К-3-2016 изнесуваат 56,1 милион евра за разлика од К-3-2015 кога бил регистриран одлив од 3,4 милиони евра. Поголемиот дел од СДИ во овој период, односно приближно 70% е по основ на сопственички капитал. Гледано по дејности, најголем прилив на СДИ во овој период има во индустрискиот сектор, посебно во преработувачката индустрија.

Портфолио инвестициите во К-3-2016 се негативни и изнесуваат 432,4 милиони евра, што претставува влошување на салдото во однос на К-3-2015. Ваквите движења се резултат на јулското издавање долгорочен должнички инструмент од секторот Држава.

Останатите инвестиции во К-3-2016 изнесуваат 67,3 милиони евра и се намалени за 43,0 милиони евра споредено со К-3-2015. Во рамки на категоријата останати инвестиции, валутите и депозитите изнесуваат 46,8 милиони евра, трговските кредити 58,2 милиона евра, додека заемите бележат негативно салдо од 37,0 милиони евра.

Девизните резерви на крајот на третиот квартал во 2016 година изнесуваат 2.699 милиони евра и се зголемени за 23,4% во однос на истиот квартал 2015 година. Девизните резерви на крајот на К-3-2016 обезбедуваат покриеност на увозот на стоки и услуги од претходниот 12-месечен период од 5,2 месеца, што претставува адекватно ниво на резерви.